

Psí starosti

Jednou mi jeden pán dal pilulky, vlastně certličky, a řekl mi, že když je budu pomalu cucat, že budu rozumět, co si zvířata povídají.

On to býval kouzelník, jeden z těch, co mají na jevišti slečnu, která jim podává různé hůlky, co z nich pak tahají svázané šátečky různých barev, klobouk s králíčky a tak podobně. Uměl rozstříhat noviny na cimprcampr, zmuchlat do koule a pak pomalu rozbalit, a byla to krajka jak z Bruselu.

Povídal: „Od prvního jsem v důchodu, nebudu je už potřebovat,“ a zmizel. Vůbec mě to nevyvedlo z míry. Tihle kouzelníci znají triky, o kterých se nám ani nezdá.

To se ví, že jsem certličky někam založil, aniž jsem je cucal, neboť certličky nerad. Nesouhlasí s nimi můj chrup.

Až jednou jsem je našel, hledaje něco úplně jiného, a bezmyšlenkovitě jsem jednu z nich vsunul do úst. Překvapilo mě, že mají chuť jako ty certličky, co prodávali za rohem u obecné školy za první světové války, kde jsem byl tehdy školou povinný.

Cucám, vzpomínám a najednou slyším hlásky. Jeden přes druhý. A rozumím! Zkrátka a dobře poslouchám a rozumím, co si brabci na střeše povídají. Bylo toho tolik, že jsem ani neměl čas se divit. Popadl jsem tužku a blok a jako svědomitý člen svazu spisovatelů jsem si činil poznámky. Říká se tomu vědecky sběr materiálu. Někteří to raději nazývají „jít do terénu“, to jsou ti z nás spisovatelů, kteří zajedou i na několik měsíců do terénu, třeba do Ostravy, tam fárají, jako by byli horníci, aby pak o hornících mohli psát. Nikoliv však pro horníky. Neboť ti jsou v terénu neustále a vědí svoje.

Tehdy jsem usedl a napsal okamžitě článek o tom, o čem si brabci povídali, a poslal do redakce. Ovšemže jsem to předtím podepsal, to jest samozřejmě.

I když váha mého jména jest nemalá – a to se prosím nevytahuji – , článek otištěn nebyl. Bylo mi telefonicky naznačeno, že o tom, o čem si brabci na střeše povídají, není třeba psát. Snad prý abych

raději zajel někam do terénu.

To se nestalo včera, to byl ještě kult a ve spisovatelích to fáralo, kdežto dnes to v nich hárá. Nastal kult sexu. Chodí se do terénu s větší radostí. A bez závazků...

Ani já nezůstal ušetřen trendem doby.

S malou překážkou.

Věk.

„Vzpomínky jako plamínky...“ zpívala stále půvabná Mařenka Zieglerová a honem jsem po šuplatech hledal certličky. Jejich chuť mi vyvolávala představu útlého mládí, co kdyby mi přiblížila doby pubertální? To by byl správný přístup ku sepsání filmového scénáře, či ne?

Tady jsou, v krabičce, vzácné certličky. Moc jich není, musím šetřit. Začneme pomalu.

Šel jsem do parku. Chodívají tam mladé dvojice. Doufal jsem, že certlička se vzpomínkou a s příklady, které táhnou..., jenže v parku nebyl nikdo. Ani brabci. Ani hlídač.

Proti mně šli dva psi. Když jsem k nim docházel, zastavili se a já slyším zřetelně: „Budeme se držet u něj, hlídač si bude myslet, že k němu patříme.“

Řekl to jemnosrstý jezevčík takovému polovysokému, ale spíš podsaditému kokrovi. Vlastně úplný kokr to nebyl, téměř kokr. Dalo by se říci vořech.

Nechali mě přejít a loudali se těsně za mnou.

„Ten hlídač je zlý člověk,“ povídá vořech.

„Čichl jste si k němu?“ ptal se jezevčík.

„Já vím, nemyje se. Ale má hůl a nemá nás rád.“

„Copak ten by mi nevadil. Horší je, že takových je plno a důležitých. Jednají prý o tom, aby nás psy vyhnali z města. Že prý jsme nečistí, že prý je to proti hygieně.“

„Také jsem o tom slyšel, ale já tomu nevěřím,“ řekl jezevčík.

„Já tomu věřím. Pokud se pamatuju, všechno dopadlo hůř, než se prorokovalo.“

„Ale zase se to napravilo, to musíte uznat.“

„My jsme akorát dobrý na to, aby nás vystřelili do vesmíru.“

„Prosím vás, proč by to dělali?“ divil se jemnosrstý jezevčík. „Není

to nějaká panika?“

„Vůbec ne. My jim vyzkoušíme, jak se řekne, životní podmínky tam nahoře, a pak tu slávu vyžerou oni. Pes je chudák, říkám vám.“

Usedl jsem na lavičku a psi se uvelebili pode mnou. Vořech začal větřit. Přimhouřil oči a sál do sebe vzduch,

vyfoukl, nasál znovu a pak řekl: „Moje paní nebude doma.

Přivezli pomeranče. Bude stát frontu.“

„Máte dobrý nos.“

„To mám. Já vám poznám, jestli náš pán přišel opravdu ze schůze nebo jestli se jen vymlouvá. Co je to všechno platný, rodokmen nemám. Jsem hloupý vořech, říkají znalci.“

„Na to nedejte, já mám rodokmen delší než Švarcenberk a zase říkají, že prý jsem dege. Víte, lidi zatahují vlastní hloupost mezi nás psy. Chtěli by z nás udělat rasisty.“ „Že prej nás vořechy vyženou první, říkal náš pán.“ „Povídám, nestrašte! Saframente, vždyť nás psy mají rádi.

A my je taky. Nebo nemáte rád člověky, tedy lidi?“ „I jo, ale někdy bych je nejradši kousl do hlavy.“ „Snad do ruky?“

„Do hlavy. Tou nejvíc škoděj. Prázdnou hlavou, mám na mysli.“

„Nemůžou nás vyhnat. Ti nejlepší z nich o nás psali. Jako třeba pan Jack London, nebo pan Anatole France. Také, počkejte, pan Čechov napsal o psu krásnou povídku, pan Maeterlinck, nějaký pan Thomas Mann, pan Robert Louis Stevenson, pan Neruda, a co, je jich řada...“

Vořech dal hlavu na stranu a divil se: „Kde to berete? Neříkejte, že umíte číst!“

„Chraň bůh! Můj pán mi to čte. My si rozumíme. Vám nečte?“

„Mně ne, ale jinak čte moc. Tlustý knihy, memoruje celý pasáže, a pak začas přijde domů, knihy pošle do sběru a říká, že se to učil zase zbytečně, že se to všechno stalo vlastně jinak, a jde si koupit nový tlustý knihy. Moje paní mě pak vezme na klín, hladí mé a říká – kdybys věděl, ty pejsku, buď rád, že nevíš, ty moje zlato, buď rád, že nemusíš bejt pokrokovéj – a pláče. A dá se klidně ode mne olíznout.“

„Fuj!“

„Já rád lidské slzy. Jsou slany.“

Chvíli bylo ticho. Jezevčík vstal, očuchal strom, ovlažil jej, vrátil se a pravil: „A co je to za knihy, co váš pán čte a pak vyhodí?“

„Nevím.“

Z dálky se blížila postava. Přicházel muž, měl na sobě špinavou neurčitou uniformu, a jak se blížil, byl cítit tabákem, rumem a zlou hloupostí.

„To jsou vaši psi?“

Kdyby řeč mluvená měla sluchový pravopis, řekl: „Tosou vaše psy?“

Já na to nic.

„Tak povídám, ty psi musej ven z parku, a honem.“ Já nic.

„To je zakázaný! Nemaj košík, nedržíte je na šňůrce, a to vás bude stát padesát korun!“

Pomalů jsem na něj vycenil zuby, zhluboka zavrčel a pak náhle zaštěkal. Psi se přidali a páchnoucí hlídač uháněl, mával rukama a vyhrožoval zjištěním.

Psi se váleli smíchy. Štěkali tím jásavým chechtotem, kterému málo lidí rozumí.

„To byl nápad, přidat se k tomuhle člověku. Co je to zač?“ chtěl vědět jezevčík.

„Šašek.“

„Já myslil, že šaškové jsou zlí.“

„Ono je moc druhů šašků mezi lidma,“ povzdechl vořech a pokračoval:

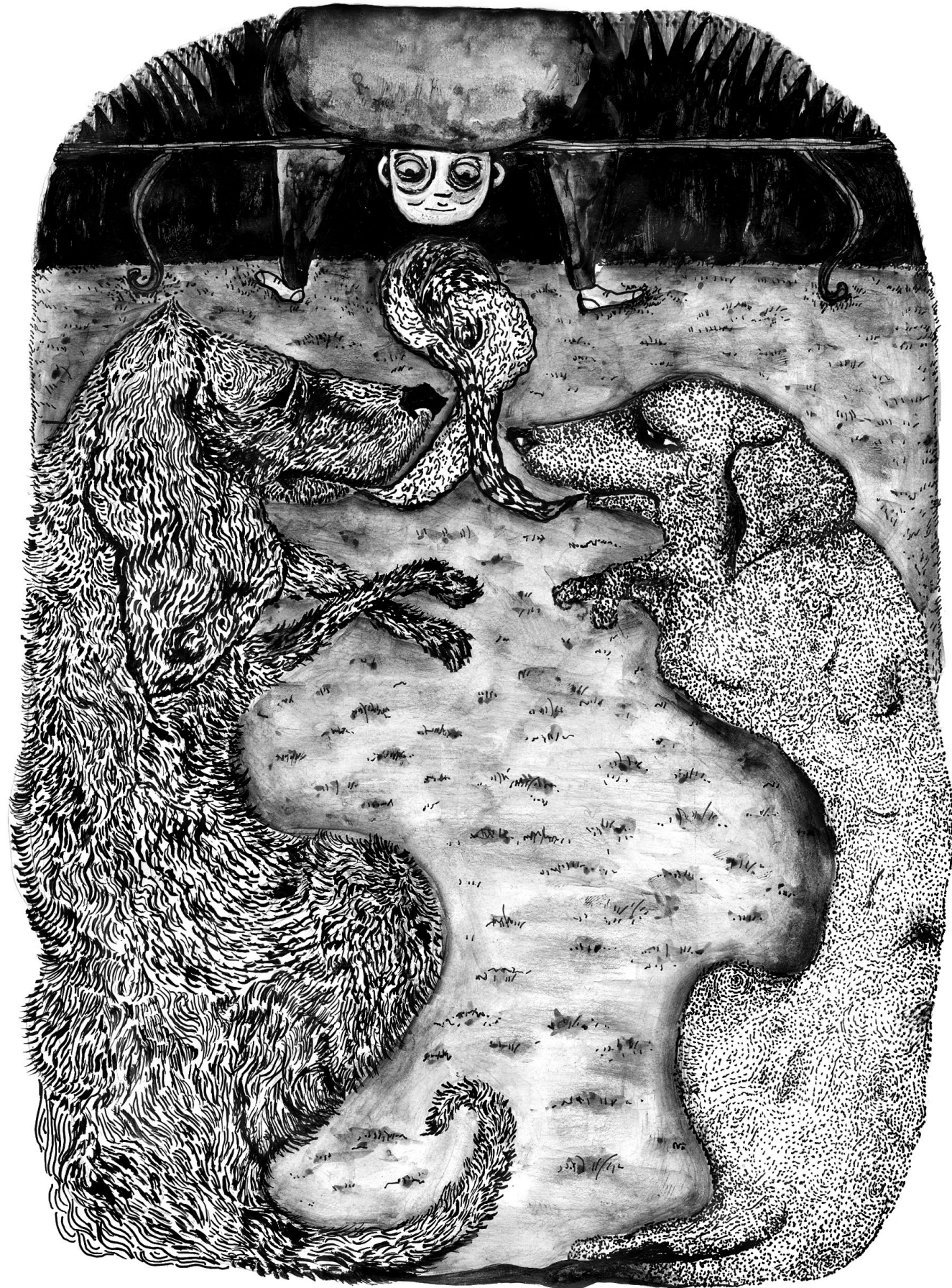
„Tak vy myslíte, že nás nevyženou z města?“

„To by byla jejich ostuda..., ale běh do ohně na to nedám.“

Bylo ticho. Za chvíli přilétl kos. Usedl do zimní trávy, kterou se už začala prodírat travička zvědavě zelená. Spustil letky a vykročoval v kruhu. Pomalu se roztančil a díval se nahoru po větvích starého platanu.

„Poklade! poklade! halo, kdepaksmekdepaksmek?“ zavolaal. Složil křídla, chvíli postál, zamýšleně, a najednou ulít.

„Bůh sám ví, kde mu poklad lítá,“ povídá vořech, „já jdu. Vezmu to kolem zeleniny, jestli tam nemám paní na pomerančích. Ahoj, a zejtra zase tady, platí?“

„Platí,“ odpověděl jezevčík, a zatímco vořech pomalu odcházel směrem k ulici, jezevčík se podíval na mě nahoru, usmál se a mírně zavrtěl prutem čili ocasem. Nevěděl, že rozumím jejich řeči, tak mi signalizoval, že jako děkuje. Ještě se podíval za vořechem, štěkl na něj: „Jděte uprostřed ulice, nechoďte při zdi! Tady všude padají balkony!“ a pak utíkal opačným směrem.

Přiletěla kosice, usedla do trávy a rozkřikla se: „Halo, halo, kde jsi, ty bambulo...“ a dál jsem už nerozuměl, protože certlička se mi už rozpustila v ústech.